

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ФАРМАЦИЈЕ	
Назив предмета: МИКРОБИОЛОГИЈА И ОСНОВИ ИМУНОЛОГИЈЕ		
Руководилац предмета: Проф. др Бранислава Коцић		
Статус предмета:	Обавезан	
Семестар: IV	Година студија: II	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ФИ20	
Циљ предмета:		
Упознавање студената са: ▪ узрочницима инфективних болести ▪ механизмима деловања антибиотика, хемиотерапеутика и антивирусних лекова, као и механизмима стицања резистенције на антимикробна средства ▪ епидемиологијом инфективних болести и методама специфичне превенције (активна и пасивна имунизација, хемопрофилакса) ▪ принципима и методама стерилизације и њеним значајем у производњи фармацеутских препарата ▪ микробиолошким дијагностичким процедурама ▪ основним појмовима из имунологије ▪ међусобном зависношћу хуморалног и целуларног имунитета ▪ методама испитивања функције имунског система.		
Исход предмета:		
Стечена знања неопходна за: ▪ препознавање могућег узрочника инфективне болести ▪ тумачење тестова <i>in vitro</i> осетљивости микроорганизама на антибиотике и хемиотерапеутике ▪ рационалну примену антибиотика и хемиотерапеутика у терапији инфективних болести ▪ примену принципа рационалне хемопрофилаксе и имунизације ▪ примену принципа асепсе у фармацеутској пракси ▪ микробиолошку контролу фармацеутских препарата. Вештине: ▪ микроскопирање и бојење бактерија, паразита и гљива ▪ изолација и биохемијска идентификација микроорганизама ▪ извођење процедуре антибиограма дифузионом методом ▪ извођење реакције имуноаглутинације и имунопреципитације.		
Број часова активне наставе: 75		
Предавања: 45	Практична настава: 30	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
Увод у микробиологију	1	
Морфологија и структура бактеријске ћелије. Раст и размножавање бактерија	2	
Метаболизам бактеријске ћелије	1	
Генетика бактерија	1	
Дејство физичких и хемијских агенаса на микроорганизме. Принципи и методе стерилизације и њен значај у производњи фармацеутских препарата.	2	
Антибиотици, антимикотици и хемиотерапеутици – механизми деловања и механизми резистенције.	2	
Патогеност и вируленција микроорганизама.	1	
Основни механизми специфичне и неспецифичне имуности. Функционална анатомија имунског система. Антигени. Грађа и функција имуноглобулина. Б лимфоцити. Хуморални имунски одговор. Систем комплемента.	2	
Главни комплекс гена ткивне подударности. Т лимфоцити. Цитокини. Целуларни имунски одговор. Имуноски одговор на микроорганизме. Механизми настанка пресетљивости.	2	
Класификација бактерија. Грам позитивне коке: род <i>Staphylococcus</i> , род <i>Streptococcus</i> .	2	
Грам негативне коке: род <i>Neisseria</i> .	1	

Грам позитивни аспорогени бацили: род <i>Corynebacterium</i> , род <i>Mycobacterium</i> .	1
Грам позитивни спорогени бацили: род <i>Bacillus</i> , род <i>Clostridium</i> .	2
Грам негативни факултативно анаеробни бацили: род <i>Escherichia</i> , род <i>Shigella</i> , род <i>Salmonella</i> , род <i>Yersinia</i> , род <i>Vibrio</i> , род <i>Campylobacter</i> , род <i>Haemophilus</i> .	2
Спирохете: род <i>Treponema</i> , род <i>Borrelia</i> , род <i>Leptospira</i> .	1
Род <i>Chlamydia</i> , род <i>Mycoplasma</i> .	1
Примена микробиологије у фармацеутској индустрији. Микробиолошка контрола фармацеутских производа.	1
Структура вируса. Репликација вируса. Однос вируса и ћелије домаћина.	2
Антивирусни лекови. Вирусне вакцине.	1
ДНК вируси: <i>Papovaviridae</i> , <i>Herpesviridae</i> , <i>Poxviridae</i> , <i>Hepadnaviridae</i> .	3
РНК вируси: <i>Picornaviridae</i> , <i>Togaviridae</i> , <i>Orthomyxoviridae</i> , <i>Rhabdoviridae</i> .	3
<i>Retroviridae</i>	1
Увод у медицинску паразитологију. Значај и подела у паразитологији.	1
Морфологија, биологија и класификација медицински значајних протозоа. Протозое дигестивног и урогениталног тракта: <i>Entamoeba histolytica</i> , <i>Balantidium coli</i> , <i>Giardia lamblia</i> , <i>Trichomonas vaginalis</i> .	1
Протозое крви и ткива: <i>Leishmania</i> spp., <i>Trypanosoma</i> spp., <i>Plasmodium</i> spp., <i>Toxoplasma gondii</i> , <i>Cryptosporidium</i> spp., <i>Naegleria fowleri</i> , <i>Acanthamoeba</i> spp.	2
Медицински значајни хелминти: <i>Taenia</i> spp., <i>Diphyllobotrium latum</i> , <i>Hymenolepis nana</i> , <i>Echinococcus</i> spp., <i>Schistosoma</i> spp., <i>Fasciola hepatica</i> .	1
Медицински значајне нематоде: <i>Enterobius vermicularis</i> , <i>Trichuris trichiura</i> , <i>Toxocara</i> spp., <i>Ascaris lumbricoides</i> , <i>Ancylostoma duodenale</i> , <i>Strongyloides stercoralis</i> , <i>Trichinella spiralis</i> .	1
Увод у медицинску микологију. Опште карактеристике патогених и условно патогених гљива. Узрочници суперфицијалних микоза: <i>Malassezia furfur</i> , <i>Trichophyton</i> spp., <i>Epidermophyton</i> spp., <i>Microsporum</i> spp.	2
Узрочници опортунистичких гљивичних инфекција: <i>Candida</i> spp., <i>Cryptococcus neoformans</i> , <i>Penicillium</i> spp., <i>Aspergillus</i> spp.	1
Медицински значајне артропозе	1
Укупно	45

2. Вежбе	Број часова:
Упознавање са правилима понашања и рада у микробиолошкој лабораторији. Узорковање материјала за микробиолошки преглед. Основни принципи идентификације бактерија. Микроскопске методе проучавања микроорганизама.	2
Нативни препарат и viseћа кап. Бактериолошке боје и механизми бојења бактерија. Подела бојења. Примена бојења у бактериологији.	2
Услови за култивисање микроорганизама у <i>in vitro</i> условима. Хранљиве подлоге. Културелна и биохемијска идентификација бактерија.	2
Стерилизација и дезинфекција.	2
Значај испитивања осетљивости бактерија на антимикуробна средства <i>in vitro</i> . Дифузиона и дилуциона антибиограм метода.	2
Основе серолошких реакција. Реакције имуноаглутинације. Реакције имунопреципитације. Реакције везивања комплемента.	2
Реакције са обележеним антителима. Методе молекуларне биологије (хибридизација, PCR).	2
Грам позитивне коке: <i>Staphylococcus aureus</i> , <i>Streptococcus pyogenes</i> , <i>Streptococcus pneumoniae</i> (морфолошке, културелне, биохемијске особине и методе идентификације).	2
<i>Neisseria gonorrhoeae</i> . <i>Corynebacterium diphteriae</i> . <i>Mycobacterium tuberculosis</i> (морфолошке, културелне, биохемијске особине и методе идентификације).	2
<i>Bacillus anthracis</i> . <i>Clostridium tetani</i> . <i>Clostridium botulinum</i> (морфолошке, културелне, биохемијске особине и методе идентификације).	2
Фамилија Enterobacteriaceae: <i>E. coli</i> , <i>Salmonella</i> spp., <i>Shigella</i> spp. (морфолошке, културелне, биохемијске особине и методе идентификације).	2
Основни принципи дијагностике протозоа дигестивног и урогениталног тракта. Лабораторијска дијагноза маларије, лајшманиозе, трипанозомозе и токсоплазмозе.	2
Дијагноза хелминтских болести. Дијагностичке и диференцијално дијагностичке методе при детекцији хелмината дигестивног тракта. Дијагноза паразитоза	2

изазваних хелминтима ткива.	
Микробиолошка дијагноза суперфицијалних микоза. Значај лабораторије за микологију у дијагностици опортунистичких микоза.	2
Основни принципи вирусолошке дијагностике.	2
Укупно	30
3. Семинари	
Порекло и трансфер гена резистенције према антибиотицима код бактерија.	
Мултипла резистенција према антибиотицима код бактерија узрочника хоспиталних инфекција.	
Препоручена литература:	
1. Jawetz E. и сар: Медицинска микробиологија, Савремена администрација, Београд, 1998. 2. Марковић Љ. и сар.: Општа вирусологија, Медицински факултет Београд, 1995. 3. Крстић Љ. и сар.: Медицинска вирусологија, Штампачи Чигоја, 2000. 4. Крањчић-Зећ И. и сар.: Медицинска паразитологија, Савремена администрација, 1993. 5. Јовановић Т. и сар.: Практикум из микробиологије и имунологије, Савремена администрација, Београд, 2000.	
Методe извођења наставе:	
▪ Интерактивна теоријска настава ▪ Практична настава ▪ Семинарски радови ▪ Консултације	
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:	
Биологија са хуманом генетиком	
Оцена знања	
Предиспитне обавезе	
▪ Активност на предавањима: ▪ Активност на практичној настави: ▪ Семинарски радови: ▪ Практични испит	до 10 поена до 15 поена до 5 поена до 20 поена
Завршни испит	
▪ Усмени испит:	до 50 поена